SPRAVODAJCA obce Selce

Číslo 5/2015 Ročník XV. NOVEMBER 2015

Pri výročí narodenia nášho slávneho rodáka...

24. októbra uplynulo 135 rokov od narodenia katolíckeho kňaza a významného rodáka našej obce Františka Mesíka Vajdu. Jeho otec sa volal Andrej (1844 – 1926) a matka Anna rod. Olejová (1846 – 1919). Rodina Mesík - Vajdová žila v bývalej kúrii šľachtickej rodiny Selecких. Rodičia boli dobrí hospodári, otec Andrej počas viacerých období zastával úlohu selčianskeho richtára. Novonarodený František bol ešte v ten deň 24.10. 1880 pokrstený vo Farskom kostole sv. Cyrila a Metoda vtedajším selčianskym farárom Jurajom Strakom. Pán farár Straka bol v tom období už starý a chorý a v nasledujúcom roku - 20. marca 1881, bol povolaný na večnosť. Jeho hrob na selčianskom cintoríne je zachovaný do dnešných dní.

Už 1. decembra 1881 prichádza do Seliec nový duchovný správca František Šujanský, ktorý predtým pôsobil ako farár v Radvani a tam bol dobrým priateľom evanjelického kňaza, básnika Andreja Sládkoviča. Po Sládkovičovej predčasnej smrti dokonca podporoval jeho vdovu a siroty. František Mesík vyrastal teda v zbožnom prostredí svojej rodiny v blízkosti kostola, fary a katolíckej školy. Neskôr spomína, že na neho mali veľký vplyv učiteľ a organista Gustáv Timko a pán farár František Šujanský, ktorému miništroval a ktorý mu požičiaval slovenské knihy. Šujanský s Timkom presvedčili otca Andreja Mesíka Vajdu, aby poslal svojho nadaného syna na štúdiá na katolícke gymnázium v blízkej Banskej Bystrici. V roku 1892 začína 12 ročný František navštevovať nižšie triedy gymnázia, neskôr v roku 1895 je prijatý do malého seminára v Banskej Bystrici. Po absolvovaní gymnaziálnych štúdií ho vtedajší banskobystrický biskup Karol Rimely posiela na štúdiá do Viedne, pričom býva v seminári Pazmaneum. Už na gymnáziu sa František okrem klasických jazykov naučí plynule po maďarsky, vo Viedni sa naučí dokonale ovládať nemčinu. Pod vplyvom svojho prostredia a farára Františka Šujanského však nikdy nezaprie svoj slovenský pôvod a cez knihy vydávané zo SSV sa zdokonaľuje aj v spisovnej slovenčine. Za kňaza bol vysvätený 6. októbra v roku 1904. Krátko na to slávi svoju prvú svätú omšu v Selciach, pričom ho k oltáru privádza jeho duchovný otec František Šujanský, ktorý má v tom čase už 72 rokov. Sám Mesík – Vajda si spomína, že napriek výborným výsledkom v štúdiu bol Biskupským úradom v Bystrici považovaný za pansláva. Okrem toho počas štúdií vo Viedni často chorľavie na pľúca a hlasivky. Po kňazskej vysviacke nasleduje kaplánske pôsobenie 1904 – 1907 v Žarnovici, v roku 1907 sa stáva kaplánom v Starých Horách, ale už v roku 1908 ho posielajú za dočasného správcu do Horných Opatoviec, kde zomrel farár. Z Opatoviec prechádza za kaplána na Novú Baňu a v roku 1909 sa stáva kaplánom v Kremnici. Tu okrem slovenských kázní máva aj nemecké a maďarské kázne. V lete v roku 1911 sa stáva vicerektorom – hospodárom Kňazského seminára v Banskej Bystrici. Jeho otec mu pomáha oživiť zanedbané seminárne hospodárstvo v Hornej Mičinej a biskup Wolfgang Radnai, hoci je maďarského zmýšľania, si mladého a vzdelaného kňaza Františka Mesíka začína vážiť. V seminári prežíva útrapy prvej svetovej vojny aj skutočnosť, že takmer všetci seminaristi museli narukovať a výučba v seminári sa prerušila. Po skončení prvej svetovej vojny František Mesík Vajda úprimne víta vznik Československej republiky a požíva plnú dôveru vtedajšieho vedenia diecézy. Najprv kapitulného vikára Jána Kohúta a potom banskobystrického biskupa Mariána Blahu, ktorý ho vymenoval za rektora seminára a poveril ho, aby obnovil jeho činnosť. Mesíkovi – Vajdovi sa to podarilo v roku 1924 a potom už ako dobrý a starostlivý otec vychováva pre diecézu nových kňazov až do roku 1940. Medzitým sa naňho lepia nové úlohy a funkcie. Stáva sa hlavným inšpektorom katolíckych škôl v diecéze, prodirektorom meštianskej dievčenskej školy, a keďže má veľkú úctu aj u Banskobystričanov, 1.10. 1927 je zvolený za starostu mesta Banská Bystrica a celé jedno volebné obdobie do roku 1932 vykonáva aj túto náročnú úlohu. Stáva sa priekopníkom športu, futbalu, lyžovania, skautingu a turistiky. Okrem toho vo voľnom čase rád rybárči a poľovníči. V roku 1933 sa stal kanonikom katedrálnej kapituly a biskup Marián Blaha ho vymenováva za svojho najbližšieho spolupracovníka – generálneho vikára Banskobystrickej diecézy. V roku 1936 mu prichádza ako 55 ročnému vyznačenie od Svätého Otca Pia XI.. Stáva sa apoštolským protonotárom s právom nosiť insígnie – mitru, náprsný kríž a prsteň. V posledných rokoch života má František Mesík -Vajda veľkú autoritu medzi kňazmi a často zastupuje chorého biskupa Mariána Blahu pri birmovkách, posviackach kostolov, rozličných púťach a slávnostiach. To všetko vyčerpáva jeho sily. Krátko po dovŕšení 60–teho roku života - v sobotu 22. februára 1941, zomiera vo svojom kanonickom byte v Kapitulskej ulici v Banskej Bystrici. Slávnostný pohreb za veľkej účasti ľudu sa koná dopoludnia 24. februára najprv v banskobystrickej katedrále a ešte v ten istý deň ho zástup rodákov, seminaristov a kňazov odprevádza do rodných Seliec, kde ho pochovajú po boku jeho veľkého učiteľa a duchovného otca Františka Šujanského. Odpočíva medzi svojimi, ku ktorým ho srdce celý život viedlo.

Gabriel Brendza

Večer svetlonosov

Jeseň. Ročné obdobie, kedy sa schladí, okolie je plné krásne sfarbeného lístia, doma popíjame čaj a v záhrade ukončujeme všetky práce. A práve v tento čas, kedy sa nám hodiny posúvajú o hodinu dozadu, sa zamestnanci obce Selce a kultúrna komisia pri OcZ Selce rozhodli uskutočniť nultý ročník „Večera svetlonosov“. Veď predsa každý z nás má či už doma, alebo u suseda v záhradke, narastenú nejakú tú tekvicu. A tá hodina času navyše bola pre ich vyrezanie ako stvorená!

Vytvoriť najkrajšieho svetlonosa sa pokúšal nejeden Selčan. Prvé tekvice sa vyrezávali v týždňovom predstihu na krúžku šikovných rúk, posledné len pár hodín pred samotným usporiadaním akcie nielen v teple domova, ale aj na samotnom obecnom úrade. Výstava vyrezávaných tekvíc sa začala pri svetle po 16.00 hod., kedy obyvatelia prinášali svoje výtvory, ukladali ich na priestranstvo pri Obecnom úrade Selce, a keď sa pomaly začalo stmievať, vychutnávali si čaro okamihu. Večer svetlonosov priniesol viac ako štyridsať krásnych svietiacich tekvíc, z ktorých tri najkrajšie boli našim pánom starostom ocenené. Hoci po zotmení nastal chlad, plamienky sviečok, teplý čajík a jesenný punč zahriali všetkých prítomných.

Ďakujeme všetkým, ktorí sa zapojili vyrezaním svojho svetlonosa, tým, ktorí sa aj s detičkami prišli pozrieť a povzbudiť svojho suseda či kamaráta. Ďakujeme, že ste prispeli k vytvoreniu krásnej jesennej atmosféry. Veríme, že na budúci rok si viacerí vypestujeme tekvice a priestor pri obecnom úrade sa stane každoročným miestom pre stretnutie obyvateľov v našej krásnej dedinke.

Ing. Zuzana Barnová

Prešli sme trasu Donovaly - Selce

Všetci priaznivci turistiky a športu si mohli prísť na svoje aj druhú októbrovú sobotu, kedy sa uskutočnil turistický prechod Donovaly - Šachtičky - Selce, ktorý organizoval Branislav Kubiš. Kvôli nepriaznivému počasiu sa zišlo len 22 turistov, z toho 5 detí. Autobus pána Pavla Mesíka nás odviezol na Donovaly - začiatok našej turistickej cesty - za čo mu patrí veľké poďakovanie. Ako vždy nás nesklamali verní turisti, ktorých neodradilo ani sychravé počasie. Sú to páni Daniel Hlinka, Pavel Blahušiak, Vlado Vrbický, Vasil Kmiť, Jožko Mesík, Ján Peniak ...

K tohtoročnej tradičnej turistike sa pridali aj Jožko Fodor s rodinou, Martin Lauko s rodinou a Jaro Majcher so synom Samkom. Veľký obdiv patrí hlavne deťom, že zvládli 23 km dlhú náročnú turistickú cestu.

Mgr. Jaroslava Lauková

Tešíme sa na Večer svetlonosov alebo Halloween?

Nedávno sa na Brázdovie záhrade konal Večer svetlonosov - podujatie plné mihotavého svetla sviečok vo vyrezávaných tekviciach. Vystavené exponáty boli majstrovsky vyzdobené, výhru by si zaslúžilo naozaj oveľa viacej vystavených diel. Mnohí sa vtedy pýtali, prečo názov Večer svetlonosov a nie Halloween. Mali sme na to jednoduché vysvetlenie: tu sme doma, na Slovensku a nie v Amerike. A za veľkú mláku sa tento pôvodne pohanský keltský sviatok dostal až v 17. storočí s príchodom írskeho obyvateľstva do tých končín. Indiáni podobný sviatok nemali. Kelti verili, že určitý deň, či skôr noc, sa duše mŕtvych vracajú na zem a snažia sa ovládnuť všetko živé. Ochranou proti týmto duchom malo byť svetlo v podobe ohnivých uhlíkov, ktoré sa neskôr presunulo do tekvíc. Ale to už vedeli aj naši slovanskí predkovia, ktorí svetlonosov vyrezávali a počas tmavých nocí ich svetlo sviečky v strašidelne pôsobiacej tekvici ochraňovalo od zlých duchov. Nás už zlí duchovia nenaháňajú ani nestrašia, no pripomenúť si zvyky našich predkov môžeme. Urobíme tým radosť nielen sebe.

redakcia

Už je Mitra aj po Mitre, ...

... už valachom zase svitne, už nebudú ovce dojiť, ani na pašu ich vodiť. Len si budú mitrovati, pálenôčku popíjati, baraninkou zajedati.

Koncom októbra je Demetra – ľudovo Mitra. Je to koniec ovčiarskej sezóny, kedy sa účtovnícky uzatváralo toto obdobie a nastupuje ďalšia etapa zvaná mraznica, kedy sa ovce pásli, až kým nenapadlo snehu. Ovčiarsku sezónu uzatvorili salašník s bačom. Niekedy sa ovce na Mitra rozrazili jednotlivým gazdom, aby zistili, či súhlasí počet oviec s počtom, ktorý mali na jar v zozname. Stávalo sa, že niektorá ovca uhynula alebo padla za obeť medveďovi, vlkovi. Keď bol zistený počet oviec, mohlo sa začať vyúčtovanie, ktoré robil pokladník. Na druhý deň sa znova vyháňali ovce na mraznicu, kde košarovali jednotlivým gazdom. Ovce sa už nedojili pravidelne, možno len raz za deň a tržba za výrobky bola už bačova a valachov, ktorí ich ešte ostali pásť. Kým boli ovce na mraznici, salašník, pokladník a bača pripravovali ovčiarsku slávnosť – rozsádzku. Pre informáciu chovateľov oviec sa urobil zoznam počtu vyrobených výrobkov, a to pareníc, oštiepkov a syra. Tieto si porovnal v zozname, ktoré mal bača, a ktoré mal salašník, ktorý počas celej sezóny ich predával jednotlivým kupkyniam, ktoré ich predávali v Prahe a Bratislave. Všetko sa potom prepočítalo na peniaze. Porovnal sa príjem a výdaj a zisk sa potom rozdelil na počet oviec. Nie každý mal dojky, ale boli aj poldojky, alebo sa pásla ovca, ktorá nemala mlieko – zvaná do košiara. To sa odzrkadlilo aj vo výrade. Keď bolo už všetko v poriadku a pripravené na rozsádzku, pozvali sa gazdovia a bačovský personál na túto slávnosť. Rozsádzka sa pravidelne konala v dome salašníka - u Štubňov, Vajdov, Hankov, Pohrancov, u Klimantov a u Svrčinov. Pripravilo sa občerstvenie: guláš, syr a pálenka. Keď bol výrad dobrý, tak rozsádzka pokračovala v dobrej nálade až do rána, kde nechýbala hudba – fujara, husličky a spev. Keď výrad nebol dobrý, tak sa hneď rozišli. *Valasi, valasi, škoda vašej krásy, keď vás budú ťahať gazdovia za vlasy.*

Výrad závisel od počasia, paše a personálu pri ovciach. Spokojnosť s bačovaním gazdovia vyjadrili tým, že dali závdavok bačovi na budúci rok, aby sa nesľúbil druhým, že im pôjde za baču.

Toto sú moje spomienky na Mitra, ktoré sa konali u nás – Svrčinov.

Želmíra Patrášová

Akcie pod Panským dielom

Pod Tatrami dal Boh darom
prekrásnu zem nám Slovákom.
Hory, lesy, blankyt z neba
i roviny pre kus chleba.

Každý rok pod Pánskym dielom
v dedinách sa súťaží
kto navarí lepšie jedlo,
kto tento rok zvíťazí.

Na Bani štiarc obľubujú,
v Kynceľovej fizolne,
z Nemiec vôňa kapustnice
zaviala až za hranice.
Z Moravy, či ba až z Poľska
Variť ju chodí starosta.

V Selciach majú radi kutle,
navaria ich plné kotle,
spravia súťaž velikú.
Balážani všetko radi jedia,
preto vymysleli súťaž na pílenie dreva,
lebo ho tam majú veľa.

V Priechode a Podkoniciach už nič robiť nebudú,
len pesničky starých otcov spoločne si zahudú.

A ich krásne hlasy letia
éterom širym do celého sveta.
Do regiónu pribudli
aj občania Lučatína.
Namiesto varenia ich zaujíma
športová disciplína.
Tak nech hod budzogáňom
len rekordy prekonáva.

Všetky tieto dediny
v minulosti patrili
pod ľupčianske panstvo.
V Ľupči sa od nepamäti
na Turíce jarmoky konávajú,
jarmočníci všetko predávajú
a dobre sa zabávajú.

Otvárajme brány do tých našich dedín,
nech priateľstvo, láska prekvitá,
vážme si každého človeka
a úsmev na našej tvári
nech je znakom toho,
že sme veselí a zdraví,
že o rok sa stretneme radi.

Želmíra Patrášová,
účastníčka akcií pod Pánskym dielom

Rozhovor s trénerom – zhodnotenie sústredenia

Po návrate z medzinárodných pretekov v českých mestách Rožnov pod Radhoštěm a Frenštát pod Radhoštěm sme sa rozprávali s trénerom našich skokanov Mariánom Mesíkom.

Marian Mesík: „My sme išli predovšetkým na tieto preteky získavať skúsenosti a zažiť atmosféru väčších medzinárodných pretekov, ktorých sa zúčastnilo viac ako 200 pretekárov v rôznych kategóriách. Takže naši skokani si vyskúšali prvé väčšie preteky. Ako hovorím, z nášho hľadiska tu nešlo o výsledky a umiestnenia, ale aby naši skokani mali možnosť vidieť a vyskúšať si, ako takéto preteky prebiehajú."

Spomenul aj Filipa Krahulca.

„Áno, Filip v obidvoch pretekoch predviedol 4 vyrovnané skoky, ktorými prekvapil nielen mňa, ale aj kolegov trénerov a verejnosť, pretože to boli jeho vôbec prvé preteky, keďže na tých doma v Banskej Bystrici (14.6.2015) ešte neštartoval. Myslím si, že za tie 3 mesiace jeho prípravy na mostíku v Banskej Bystrici urobil veľký pokrok. V jeho prípade by som urobil výnimku a spomenul jeho 19. miesto z Rožnova a 22. miesto z Frenštátu, čo boli umiestnenia tesne za polovicou štartového poľa. V konkurencii, aká tu bola z Česka, Poľska, Nemecka a Slovenska, sa Filip ukázal v dobrom svetle. Filip okrem nazbieraných skúseností pridal aj niečo naviac. Skokom na lyžiach sa venuje aj jeho starší brat Janko. Je to taká vďačná rodina pre skoky na lyžiach. Rodičia Ján a Mária prichádzajú na každý tréning so synmi do Banskej Bystrice (resp. Seliec) z 20 km vzdialeného Zvolena a nikdy nechýba ani ich najmladšia zo súrodeneckej trojice Barborka. U nás možno trochu nezvyklé, no vo vyspelých skokanských krajinách bežné."

Ďakujeme za rozhovor.

Sekretariát Ski Club Selce

Dovetok

K predchádzajúcemu článku sa žiada dodať, že naši reprezentanti sa zúčastňujú aj súťaží v neďalekej Banskej Bystrici. V areáli na Žltých Pieskoch boli štvrtú októbrovú sobotu medzinárodné Majstrovstvá Slovenska v skoku na lyžiach a severskej kombinácii žiakov, mládeže a veteránov, ktorých sa zúčastnil aj náš Ski klub Selce. Radosť mali účastníci podujatia iste aj z prítomnosti našej dvojnásobnej olympijskej víťazky Anastázie Kuzminovej, no nás potešila druhým miestom vo svojej disciplíne aj Tamarka Mesíková. Za reprezentáciu si vďaku zaslúžia všetci členovia oddielu.

redakcia
Foto: Vlado Lukáč

Ahojte Selčania!

Radi by sme sa Vám pripomenuli - my, stolní tenisti, ale nie svojimi výsledkami. Je to skôr zopakovanie nášho pozvania k Vám z augustového vydania Spravodajcu. Komu sa chce trochu hýbať, stačí mu prísť každý utorok v čase od 17,30 do 20,00 hod. do kultúrneho domu (vstup z bočnej strany cez dvere do knižnice). Musíte splniť len dve veci, a to: doniesť si vlastnú raketu a tenisky. K dispozícii máte stoly, loptičky, samozrejme sieťku a možno aj súpera ... ak si ho privediete, alebo ak aj nie, tak nie je problém, že si zahrá s Vami aj niekto z nás - ak budete mať záujem. Ešte pre úplnosť informácií dodávam, že k dispozícii sú aj sociálne zariadenia. Naozaj nič neplatíte, stačí len prísť. To, že to nič nestojí, je zásluha obce, a to, či túto možnosť využijete, je naozaj len a len na Vás. My by sme boli úprimne radi, ak by sme vám spríjemnili čas takto strávený.

A ešte jedno upozornenie, ktoré určite poznáte z predchádzajúcich rokov. Je to Vianočný turnaj, ktorý sa tento rok uskutoční v termíne 11. a 12.decembra. Kto by mal záujem, a môže to byť ktokoľvek (vek ani pohlavie nerozhoduje, lebo podľa toho, kto sa prihlási, sa urobia samozrejme aj kategórie), určite nech sa prihlási na emailovej adrese vladimir.ocenas@gmail.com v termíne do konca novembra.

S pozdravom športu zdar letí pomyselná loptička od nás k Vám.

Sme zvedaví, či nejaká priletí späť.

stolní tenisti

Jesenné kolo hry Plameň

Okresný výbor dobrovoľnej požiarnej ochrany v Banskej Bystrici v spolupráci s DHZ Brusno zorganizoval 26. septembra 2015 okresné jesenné kolo hry Plameň. Súťaž sa konala v areáli kúpeľov Brusno. Táto súťaž je v podstate taký záver sezóny, čo sa týka okresu. Na súťaž sa prihlásilo dokopy dvadsaťtri kolektívov mladých hasičov. Boli rozdelení do štyroch kategórií. Súťažilo sa v streľbe zo vzduchovky, testových otázok a v behu na 2800 metrov a 1600 metrov s disciplínami ako zhadzovanie kolkov rozhodením hadice, určovanie vecných prostriedkov, prekonanie prekážky po vodorovnom lane, hod granátom na cieľ, džberovka, prebehnutie po lavičke, prekonanie vodnej priekopy a hasiace prístroje.

My sme sa zúčastnili s dvoma družstvami - starší chlapci a mladšie dievčatá. Obidve družstvá, mladšie dievčatá s časom 15:54 min. a starší chlapci s časom 27:57 min., sa

umiestnili na prvých miestach a získali putovné poháre starostu obce Medzibrod a starostky obce Brusno. Patrí im veľké poďakovanie za to, že takto reprezentujú našu obec. Veľká vďaka patrí aj vedúcim kolektívov, ktorí tieto družstvá trénovali, obetovali svoj voľný čas a pripravili ich na súťaž. Na záver súťaže pred vyhodnotením boli ešte vyhlásené výsledky súťaže pre školský rok 2014 a 2015 vo výtvarnom prejave s témou Spolupráca záchranných zložiek, ktorú v kategórii do deväť rokov vyhral a získal prvé miesto v okrese Adam Kupec, žiak ZŠ v Selciach, ktorému tiež gratulujeme k prvému miestu. Na záver by som spomenul na ostatné výsledky tejto sezóny, a to Badín, kde deti obsadili druhé miesto, muži s PS12 tiež druhé miesto, vo Vlkanovej deti dosiahli tretie miesto, v Šalkovej deti opäť obhájili tretie miesto a na koniec 3.10. v Ponikách vysúťažili deti druhé miesto v požiarnom útoku. Po tejto celkom úspešnej sezóne sa chcem všetkým poďakovať a popriať do budúcna aspoň toľko, prípadne viac úspechov do roku 2016.

Peter Zauška, predseda DHZ

Pripravme sa na zimu

Blíži sa zimné obdobie a je tu čas pripraviť všetko pre zimné športy. Začiatkom novembra bola v obecnom rozhlase vyhlásená brigáda na čistenie skokanského areálu v Dubinách aj brigáda na bežeckých tratiach v okolí Seliec. Kto prišiel pomôcť? Stále tí istí. Aké by bolo pekné, keby sa na brigáde konečne objavili mladí ľudia, ktorí majú vypestované svaly a majú dostatok sily, ktorú by mohli uplatniť pre dobrú vec, pomôcť, kde treba. Odmenou by im bol dobrý pocit, že svojou prácou prispeli k skrášleniu prostredia, pre rozvoj športu. Nech si mladí ľudia berú za vzor seniorov, ktorí nechýbajú na žiadnej brigáde.

Seniori znova chytrí
chytili sa sekery,
aby našim bežkárom
bezpečnú trať spravili.

Je to predsa ich hobby,
dobre robiť pre iných,
veď ich láska lyžovanie
aj v ich rokoch stále kvitne
a nikdy nezanikne.

Seniori naši milí,
buďte vzorom aj tým druhým,
ktorí radi bežkujú,
že bezpečná trať na lyžovanie
im z neba nespadne.

Želmíra Patrášová

Vykurovacie obdobie a používanie palivových spotrebičov

S príchodom chladného počasia sa začína vykurovacie obdobie a s nim aj zvýšené nebezpečenstvo vzniku požiarov. Zimné vykurovacie obdobie je sprevádzané zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiarov, rovnako od samotných systémov vykurovania, ako aj od ich nesprávnej obsluhy, o čom nás každoročne presvedčuje štatistika požiarovosti. Na území Slovenskej republiky vznikne ročne desať až šestnásťtisíc požiarov, pri ktorých je 40 až 60 osôb usmrtených a 140 až 270 ľahko alebo ťažko zranených. Z celkového počtu požiarov 5 až 8% (t.j. 500 až 1300) tvoria tie, ktorých príčinou vzniku sú poruchy a nevyhovujúci stav vykurovacích telies, dymovodov a komínov.

Vo veľkej miere sa začalo objavovať vykurovanie kozubovými telesami, ktorých používanie je znovu v móde nielen v rekreačných chalupách a chatách, ale aj v rodinných domoch. Požiare vzniknuté od týchto spotrebičov sú spôsobené hlavne ich nesprávnou a neodbornou inštaláciou, ktorú si užívatelia zvyčajne vykonávajú svojpomocne, bez predchádzajúceho odsúhlasenia stavebným úradom. Jednou z vlastností správne vyhotoveného komína je jeho dobrý ťah, a teda bezpečný odvod spalín cez strechu. Keď máme komín na tuhé palivo, usádzajú sa na jeho stenách sadze. V prípade, že ich nečistíme pravidelne, môže vzniknúť až niekoľkocentimetrový nános sadzí. Pri vyhorení sadzí v komíne môže teplota dosiahnuť 1000 - 1300 ˚C, čo spôsobí nesprávne vyhotovenému komínu nezvratné škody, ktoré následne môžu zapríčiniť požiar celého objektu.

Tak, ako sa venujeme pravidelnej údržbe domu, mali by sme sa pravidelne starať aj o svoj komín. Čistenie komína by sa malo vykonávať nielen preto, že to prikazuje zákon, ale hlavne kvôli vlastnej bezpečnosti. Vyhláška Ministerstva vnútra SR č. 401/2007Z.z. §20 ods.2 písm. a) hovorí, že komín, do ktorého sú pripojené spotrebiče na plynné palivá sa musí počas prevádzky čistiť a kontrolovať najmenej raz za 12 mesiacov. Za nezabezpečenie kontroly a čistenia komína môže orgán vykonávajúci štátny požiarny dozor uložiť fyzickej osobe, ktorá sa dopustí uvedeného priestupku na úseku ochrany pred požiarmi, pokutu do výšky 99,-€, právnickej osobe a podnikateľovi do výšky 298,-€, avšak oveľa väčšou „pokutou“ je poškodený, ohňom znehodnotený príbytok, nehovoriac o cene ľudského života. Za čistenie a kontrolu komína zodpovedá vlastník objektu. Komín a silu ohňa preto nepodceňujte.

Zásady požiarnej prevencie pri vykurovaní

- Neprekurujte vykurovacie telesá, neskladujte a nesušte v ich blízkosti horľavé materiály a neponechávajte ich bez dozoru,
- nepoužívajte k rozkurovaniu horľavé kvapaliny, najmä benzín, petrolej či denaturovaný lieh,
- inštaláciu vykurovacích telies zverte vždy odborníkovi pri plnom rešpektovaní pokynov výrobcu,
- dbajte na to, aby vykurovacie telesá boli umiestnené na nehorľavej podložke predpismi určených rozmerov a odborne zaústené do komínových prieduchov,
- popol z vykurovacích telies vysýpajte zásadne do nehorľavých a uzavierateľných nádob,
- dbajte na to, aby neboli ponechané v prevádzke a bez dozoru také spotrebiče, ktorých technické parametre a vyhotovenie vyžadujú trvalý dozor, napr. tepelné spotrebiče bez automatickej regulácie,
- dodržujme predpismi stanovené zásady pre skladovanie a používanie horľavých kvapalín, kovových tlakových nádob na propán-bután, tuhé palivá a iné materiály.

Okresné riaditeľstvo HaZZ Banská Bystrica

Už sa zase tešíme...

Ani sa nenazdáme a november bude za nami. A keďže treba premýšľať dopredu nad vecami, čo ešte len budú, aj my sme sa zamysleli nad tohtoročnými Vianočnými trhmi v Selciach a tiež nad príchodom Mikuláša do našej obce. Mikuláš, aj keď toho má veľa na starosti, predsa si nájde aj tento rok čas, aby potešil deti sladkým balíčkom. No tento rok príde na selčianske námestie už 5.decembra o 15. hodine – teda už v predvečer svojho sviatku. Rodičia alebo starí rodičia, ktorí chcú svojim deťom do desať rokov spríjemniť deň mikulášskym balíčkom priamo od Mikuláša, nech to nahlásia do 27. novembra na obecnom úrade a prispejú na balíček sumou 2,-€. (Potom už stačí len prísť si k Mikulášovi po balíček v hodnote 3,- €).

Dospelí aj deti sa môžu pristaviť aj na vianočných trhoch, ktoré budú slávnostne otvorené v piatok 4. decembra o 16. hodine na námestí. Verte, že na stretnutie s vami sa tešia nielen organizátori, ale aj všetci vaši známi, ktorých môžete na trhoch stretnúť, pretože stretnutie s ľuďmi, s ktorými sa cítime dobre, je vždy vítané.

organizátori

Stručný výpis uznesení z OcZ konaného dňa 9.11. 2015

Obecné zastupiteľstvo obce Selce schvaľuje:

- Uznesenie č. 93/2015 - Správu o výchovno-vzdelávacej činnosti ZŠ Selce za rok 2014/2015,
- Uznesenie č. 94/2015 - Správu o výchovno-vzdelávacej činnosti MŠ Selce za rok 2014/2015
- Uznesenie č. 98/2015 - Správu nezávislého audítora o audite konsolidovanej účtovnej závierky za rok 2014.
- Uznesenie č. 99/2015 - Konsolidovanú účtovnú závierku za rok 2014
- Uznesenie č. 100/2015 - Konsolidovanú výročnú správu za rok 2014
- Uznesenie č. 106/2015 - v zmysle zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a nariadenia vlády č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve v znení neskorších nariadení poskytnutie finančných prostriedkov na záujmové vzdelávanie detí vo veku od 5 do 15 rokov s trvalým pobytom na území obce Selce pre určené centrum voľného času, školu a športový klub
- Uznesenie č. 110/2015 - úpravu rozpočtu obce Selce za rok 2015

Obecné zastupiteľstvo obce Selce odporúča:

- Uznesenie č. 101/2015 - zverejniť návrh VZN č. 3/2015 – Trhový poriadok na úradnej tabuli na pripomienkovanie
- Uznesenie č. 102/2015 - zverejniť návrh VZN č. 4/2015 o podmienkach predaja výrobkov a poskytovania služieb na trhových miestach na úradnej tabuli na pripomienkovanie
- Uznesenie č. 103/2015 - zverejniť návrh VZN č. 5/2015 o určení výšky dotácie na mzdy a prevádzku na žiaka základnej umeleckej školy, poslucháča jazykovej školy, dieťa materskej školy a dieťa školského zariadenia na rok 2016 na úradnej tabuli na pripomienkovanie
- Uznesenie č. 104/2015 - zverejniť návrh VZN č. 6/2015 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na úradnej tabuli na pripomienkovanie
- Uznesenie č. 105/2015 - zverejniť návrh VZN č. 7/2015 o umiestňovaní volebných plagátov na úradnej tabuli na pripomienkovanie
- Uznesenie č. 107/2015 - zverejniť návrh rozpočtu obce Selce na roky 2016, 2017, 2018 na úradnej tabuli na pripomienkovanie
- Uznesenie č. 104/2015

Obecné zastupiteľstvo obce Selce berie na vedomie:

- Uznesenie č. 95/2015 - vyhodnotenie uznesení OcZ Selce
- Uznesenie č. 96/2015 - Správu o hospodárení obce Selce za 3. štvrťrok 2015
- Uznesenie č. 97/2015 - Monitorovaciu správu programového rozpočtu za rok 2015
- Uznesenie č. 108/2015 – správy predsedov komisií pri OcZ
- Uznesenie č. 109/2015 – Správu starostu obce o činnosti starostu obce a Obecného úradu Selce

Obecné zastupiteľstvo obce Selce konštatuje:

a) Uznesenie č. 92/2015 - uznesením č. 84/2015 zo dňa 28. 09. 2015 OcZ Selce vyhlásilo voľby hlavného kontrolóra obce na deň 9. 11. 2015,

b) starosta obce dňa 29. 09. 2015 zverejnil vyhlásenie voľby hlavného kontrolóra na úradnej tabuli obce a na internetovej stránke obce,

c) piati kandidáti na funkciu hlavného kontrolóra odovzdali svoju písomnú prihlášku s požadovanými dokladmi v lehote stanovenej vo vyhlásení voľby hlavného kontrolóra,

d) kandidáti na funkciu hlavného kontrolóra, ktorí odovzdali svoju písomnú prihlášku nevykonávajú funkcie podľa § 18 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 369/1990 Zb.“).

Obecné zastupiteľstvo obce Selce pripomína:

- Uznesenie č. 92/2015 - zvolenému hlavnému kontrolórovi Ing. Miroslavovi Hýblovi, že podľa § 10 zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov je povinný deklarovať svoje majetkové pomery do 30 dní od ustanovenia na miesto hlavného kontrolóra a následne do 31. marca každého kalendárneho roka

Obecné zastupiteľstvo obce Selce žiada:

- Uznesenie č. 92/2015 - starostu obce Selce s právoplatne zvoleným hlavným kontrolórom Ing. Miroslavom Hýblom uzavrieť pracovnú zmluvu v najneskôr deň nasledujúci po dni skončenia funkčného obdobia predchádzajúceho hlavného kontrolóra

Obecné zastupiteľstvo obce Selce volí:

- Uznesenie č. 92/2015 - podľa §18 ods. 1, ods. 3, ods. 5 a §18a ods. 5 zákona č. 369/1990 Zb. Ing. Miroslava Hýbla na funkciu hlavného kontrolóra obce Selce na 6 rokov. Jeho funkčné obdobie začína dňom, ktorý je určený ako deň nástupu do práce

Obecné zastupiteľstvo obce Selce súhlasí:

- Uznesenie č. 92/2015 – podľa §18 ods. 1. zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a na základe žiadosti hlavného kontrolóra obce zo dňa 19.10.2015 s podnikaním, vykonávaním inej zárobkovej činnosti, s členstvom v riadiacich kontrolných, dozorných orgánov právnickej osoby, ktorý vykonáva podnikateľskú činnosť pre Ing. Miroslava Hýbla, hlavného kontrolóra obce.

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

Pribudli noví občania

„... nech Ti Pán Boh požehnáva
všetky žitia kroky
a buď šťastné v svete krásnom
mnohé dlhé roky.“

Martin Túry
Damián Spodniak

Opustili naše rady

„Do tmy si zapáli kahanec nádeje,
do duše boľavej spomienky naleje.“

František Filipko
Ledevít Smatana
František Adamský

Naši jubilanti

„Prajeme Vám zdravie, šťastie a lásku.

To podstatné, čo život môže dať.“

V mesiaci október, november narodeniny slávia pán/pani:

60 rokov – Miroslav Blahušiak,
65 rokov – Marta Mašiková, Terézia Koctúrová, Peter Dobrík, Katarína Bellová, Zuzana Miklošová
70 rokov – Anna Kmeťová
75 rokov – Helena Olejová, Mária Mesíková, Jozefa Hiadlovská
81 rokov – Ján Patráš,
82 rokov – Emília Kmeťová, RNDr. Vladislav Delina,
83 rokov – Oľga Šemšelová, Júlia Chebanová,
85 rokov – Ing. Ján Dobrík, Pavlína Mesíková,
87 rokov – Matej Haring,
88 rokov – Anna Chabanová,
90 rokov – Andrej Mesík, Vilma Smatanová,
92 rokov – Žofia Novotná,
95 rokov – Anna Vrbická.

Všetko najlepšie!

SUDOKU

			6	5	8			
3	6						2	8
	5						1	
	1	4				9	3	
	9		2		4		6	
		5	9		1	4		
9				4				6
5		1				8		9
				8				

9		6				4		2
			2		5			
		7				8		
3			6		9			1
	6		7		2		9	
2	9						3	6
			1	5	8			
7		2				9		5
	8						1	

SPRAVODAJCA OBCE SELCE ● Dvojmesačník ● Vydáva obec Selce, Selčianska cesta 132, 976 11 Selce, IČO: 00313807 tel.: 048/4181223, fax: 048/4181235, e-mail: ouselce@selce.sk. ● Rediguje obecný úrad ● Evidenčné číslo EV 3322/09 ● ISSN 1338-8177 ● Redakčná uzavierka **október 2015** ● *NEPREDAJNÉ*